

ΟΡΙΣΜΕΝΕΣ ΒΑΣΙΚΕΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ:

Για να γίνει πιο εύκολη η δραστηριότητα, παρακάτω υπάρχουν μερικές συμβουλές για να ακολουθούν οι εκπαιδευτές/εκπαιδευτικοί κατά την υλοποίηση της δραστηριότητας. Είναι μια επιλογή από διαφορετικές πηγές και βιβλιογραφία που σχετίζονται με μεθοδολογίες συνεργασίας.

Κάθε ομάδα έχει μια λίστα κανόνων για να ακολουθήσει.

Η ιδανική διαδικασία θα ήταν οι μαθητές να επιλέξουν τους δικούς τους κανόνες, έτσι ώστε να προβούν σε έναν συμβιβασμό. Παρ'όλα αυτά, εδώ έχουμε μια λίστα κανόνων που θα μπορούσαν να αποτελέσουν παράδειγμα για τους μαθητές:

1. Να μοιραζόμαστε τα πάντα μεταξύ μας.
2. Να εργαζόμαστε σιωπηλά, και να μιλάμε μόνο αν είναι απαραίτητο και ήσυχα.
3. Περιμένουμε τη σειρά μας πριν μιλήσουμε δυνατά.
4. Αποδεχόμαστε συμφωνημένες αποφάσεις.
5. Βοηθάμε τους άλλους.
6. Ζητάμε βοήθεια όταν χρειάζεται.
7. Δεν απορρίπτουμε τη βοήθεια των συνεργατών μας.
8. Κάνει ο καθένας την εργασία του.
9. Συμμετέχουμε στις ομαδικές εργασίες και δραστηριότητες.
10. Οι μαθητές πρέπει να συμμορφώνονται με αυτούς τους κανόνες και να βεβαιωθούν ότι το κάνουν και οι άλλοι.

Σε κάθε ομάδα, κάθε μέλος έχει ένα συγκεκριμένο ρόλο.

Συνιστάται κάθε ομάδα να έχει ένα πακέτο καρτών που περιγράφουν τους διαφορετικούς πιθανούς ρόλους. Στη μια μεριά της κάρτας μπορεί να γραφτεί ο ρόλος και στην άλλη μεριά τα καθήκοντα που αντιστοιχούν σε αυτό το ρόλο. Ένα παράδειγμα ορισμένων ρόλων για μια ομάδα μπορεί να είναι τα εξής:

A. Συντονιστής: συντονίζει όλα τα υλικά, ελέγχει το χρόνο, διασφαλίζει ότι οι συμμετέχοντες σέβονται τους άλλους όταν μιλάνε ...

B. Γραμματέας: κάνει σημειώσεις με όλες τις συμφωνίες, συμπληρώνει τα έντυπα ...

Γ. Υπεύθυνος της οργάνωσης: ελέγχει την ένταση ομιλίας των μελών της ομάδας, διασφαλίζει ότι η ομάδα τηρεί τα καθήκοντά και τους Στόχους της.

Δ. Υπεύθυνος να ενθαρρύνει τη συμμετοχή όλων των μελών της ομάδας: ενθαρρύνει κάθε μέλος της ομάδας να συμμετέχει στις συζητήσεις και προσφέρει υποστήριξη.

Ε. Παρατηρητής: καταγράφει τις διαφορετικές συμπεριφορές που υιοθετεί κάθε μέλος της ομάδας και ελέγχει κατά πόσο είναι κατάλληλες ή όχι με τους καθορισμένους ρόλους.

Κάθε ομάδα έχει ένα σχέδιο και βαθμολογεί συχνά την απόδοση της προκειμένου να βελτιώνεται

Πριν ξεκινήσετε την δραστηριότητα, σχεδιάστε ένα σχέδιο στο οποίο θα ξεκαθαρίζετε τους στόχους σας και τα βήματα που θα ακολουθηθούν προκειμένου να βελτιωθείτε.

Ένα παράδειγμα σχεδίου ομάδας μπορεί να είναι το ακόλουθο:

ΣΧΕΔΙΟ – ΑΡΙΘΜΟΣ ΟΜΑΔΑΣ	
ΟΝΟΜΑ ΟΜΑΔΑΣ:	ΕΠΙΠΕΔΟ:
ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΗ ΧΡΟΝΙΑ:	ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΙΣΧΥΟΣ ΣΧΕΔΙΟΥ:
ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΡΟΛΩΝ	
ΡΟΛΟΣ	ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ
[...]	[...]
ΣΤΟΧΟΙ ΟΜΑΔΑΣ	
1. ΠΡΟΟΔΟΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΤΩΝ ΣΤΟΧΩΝ ΜΑΣ	
2. ΣΩΣΤΗ ΧΡΗΣΗ ΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ	
3. ΝΑ ΤΕΛΕΙΩΣΟΥΜΕ ΤΑ ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΜΑΣ ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ ΠΟΥ ΥΠΟΛΟΓΙΣΑΜΕ	
4. ΒΟΗΘΑΜΕ Ο ΕΝΑΣ ΤΟΝ ΑΛΛΟ	
[...]	
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΙ ΣΥΜΒΙΒΑΣΜΟΙ	
ΟΝΟΜΑ	ΣΥΜΒΙΒΑΣΜΟΣ

ΠΩΣ ΑΞΙΟΛΟΓΟΥΜΕ ΤΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ: ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΟΜΑΔΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Όταν εργάζεστε σε ομάδες, υπάρχουν πολλοί τρόποι αξιολόγησης του ομαδικού έργου (ατομική αξιολόγηση, ομαδική αξιολόγηση, αυτό-αξιολόγηση, αξιολόγηση εκπαιδευτή/εκπαιδευτικού...). Επιλέξαμε μόνο ορισμένα κριτήρια ομαδικής αξιολόγησης προκειμένου να απλοποιήσουμε τη διαδικασία αξιολόγησης. Θα ήταν πολύ σωστό να συνδυαστεί με ατομική αξιολόγηση (ή οποιοδήποτε άλλο τύπο αξιολόγησης) για να καταστήσει σαφές ότι όλοι οι στόχοι - όχι μόνο οι ομαδικοί στόχοι αλλά και οι προσωπικοί – έχουν επιτευχθεί. Επειδή προτείνουμε μόνο μια σύντομη δραστηριότητα, ο εκπαιδευτής/εκπαιδευτικός πρέπει να είναι σε θέση να συμπεριλάβει αυτή τη σύντομη αξιολόγηση σε όλες τις άλλες παρατηρήσεις που έγιναν κατά τη διάρκεια όλης της πορείας/μαθήματος.

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	ΣΤΟΧΟΙ ΠΟΥ ΔΕΝ ΕΠΙΤΕΥΧΘΗΚΑΝ ΑΚΟΜΗ	ΣΤΟΧΟΙ ΠΟΥ ΣΥΝΤΟΜΑ ΘΑ ΕΠΙΤΕΥΧΘΟΥΝ	ΣΤΟΧΟΙ ΠΟΥ ΕΠΙΤΕΥΧΘΗΚΑΝ ΠΛΗΡΩΣ	ΣΤΟΧΟΙ ΠΟΥ ΕΧΟΥΜΕ ΥΠΕΡΒΕΙ
Σχεδιασμός/Πλάνο εκ των προτέρων, έτσι ώστε να καταφέρουμε τους στόχους που θέσαμε, λαμβάνοντας υπόψη τις δραστηριότητες, την κατανομή των καθηκόντων, το χρόνο και τα απαραίτητα υλικά.	Τα σχέδια λαμβάνουν ικανοποιητικά υπόψη τέσσερα κριτήρια.	Τα σχέδια λαμβάνουν ικανοποιητικά υπόψη τρία κριτήρια.	Τα σχέδια λαμβάνουν ικανοποιητικά υπόψη δύο κριτήρια	Τα σχέδια λαμβάνουν ικανοποιητικά υπόψη μόνο ένα κριτήριο
Το ομαδικό σχέδιο/πλάνο είναι καινοτόμο, επιτρέπει την αποτελεσματικότητα και συμπεριλαμβάνει στρατηγικές βελτίωσης, σε σχέση με τους στόχους που πρέπει να επιτευχθούν.	Το σχεδιασμένο σχέδιο/πλάνο δεν είναι ούτε αποτελεσματικό, ούτε καινοτόμο και δεν περιλαμβάνει στρατηγικές βελτίωσης.	Το σχέδιο ικανοποιεί ένα από τα αναφερόμενα κριτήρια.	Το σχέδιο ικανοποιεί δύο από τα αναφερόμενα κριτήρια.	Το σχέδιο ικανοποιεί τρία από τα αναφερόμενα κριτήρια.
Εργασιακή ατμόσφαιρα στην ομάδα	Τα μέλη της ομάδας δεν είναι σε θέση να συνεργαστούν και δεν κάνουν διάλογο μεταξύ τους και δεν το καταφέρνουν να κάνουν συμφωνίες.	Τα μέλη της ομάδας είναι σε θέση να συνεργάζονται μεταξύ τους αλλά χρειάζονται βοήθεια από τους εκπαιδευτικούς για να ξεκινούν διάλογο και να καταλήγουν σε συμφωνίες.	Τα μέλη της ομάδας είναι σε θέση να συνεργάζονται μεταξύ τους και, όταν επέλθει σύγκρουση, ξεκινούν διάλογο και καταλήγουν σε συμφωνίες.	Τα μέλη της ομάδας είναι σε θέση να συνεργάζονται μεταξύ τους και, όταν επέλθει σύγκρουση, προβαίνουν σε διάλογο και καταλήγουν σε συμφωνίες.
Επίπεδο συμμετοχής των μελών της ομάδας (υποθέτοντας ότι κάθε ομάδα έχει τουλάχιστον 4-5 συμμετέχοντες)	Μόνο ένα (ή κανένα) από τα μέλη της ομάδας συμμετέχει ενεργά στις απαιτούμενες εργασίες.	Δύο μέλη της ομάδας συμμετέχουν ενεργά στις απαιτούμενες εργασίες.	Τρία ή τέσσερα μέλη της ομάδας συμμετέχουν ενεργά στις απαιτούμενες εργασίες	Όλα τα μέλη της ομάδας συμμετέχουν ενεργά στις απαιτούμενες εργασίες
Συμμόρφωση με τους ρόλους	Μόνο ένα (ή κανένα) από τα μέλη της ομάδας πραγματοποιεί τις καθορισμένες εργασίες του ρόλους του(ς).	Δύο μέλη της ομάδας φέρνουν εις πέρας τις εργασίες που έχουν ανατεθεί στους ρόλους τους.	Τρία ή τέσσερα μέλη της ομάδας φέρνουν εις πέρας τις εργασίες που έχουν ανατεθεί στους ρόλους τους.	Όλα τα μέλη της ομάδας φέρνουν εις πέρας τις εργασίες που έχουν ανατεθεί στους ρόλους τους.

Πηγές:

CENTRO DE FORMACIÓN PADRE PIQUER. Aulas Cooperativas Multitarea.

CENTRO DE FORMACIÓN PADRE PIQUER. Decálogo del „maestro“ en trabajo en equipo.

CONNAC, Sylvain. Apprendre avec les pédagogies coopératives. Démarches et outils pour l'école. 2009, ESF editeurs.

PUJOLÀS, Pere. Aprender juntos alumnos diferentes. Los equipos de aprendizaje cooperativo en el aula. 2004, Editorial Octaedro.

JOHNSON, David W.; JOHNSON, Roger T. La evaluación en el aprendizaje cooperativo. Cómo mejorar la evaluación individual a través del grupo. 2014, Ediciones SM.